

Pracovný postup Cemix: Omietanie difúzne otvorených drevostavieb

Pracovný postup Cemix: Omietanie difúzne otvorených drevostavieb

---

Obsah

1	<u>Obecne o prestupe vodných pár vonkajšou stenou</u>	3
2	<u>Použitie</u>	3
3	<u>Skladba omietkového systému</u>	4
4	<u>Postup vykonávania</u>	4
4.1	<u>Príprava hmôt</u>	4
4.2	<u>Podklad omietkového systému</u>	5
4.3	<u>Vytvorenie základnej vrstvy s výztužou</u>	5
4.4	<u>Základný náter pod omietku</u>	5
4.5	<u>Fasádna omietka</u>	6
5	<u>Upozornenie</u>	7

Údaje, zobrazenie a technické popisy, obsiahnuté v tomto technologickom predpise, sú len všeobecnými návrhmi vzoriek a detailov, predstavujúcimi principiálne opis technického riešenia. Vo vlastnom záujme je treba u príslušného stavebného zámeru spracovateľom / zákaznikom skontrolovať aplikovateľnosť a úplnosť. Počas realizácie mált a omietok je potrebné rešpektovať aj údaje o výrobkoch uvádzané v príslušných technických listoch a na obaloch výrobkov systému.

1 Obecně o přestupu vodných pár vonkajšou stenou

V každom dome dochádza ku vzniku vodných pár z dôvodu dýchania, varenia, prania, kúpania, pestovania rastlín apod. Tým je spôsobené, že vzduch vo vnútri budovy je najmä v zimnom období výrazne vlhkejší (má vyššiu koncentráciu vlhkosti) ako vzduch vonkajší. Vodná para obsiahnutá vo vnútornom vlhkom vzduchu sa samovoľne pohybuje z prostredia s vyššou koncentráciou pary (spravidla interiér) do prostredia s nižšou koncentráciou (exteriér). Pohyb vodnej pary prestupujúci skrz pórovité materiály stien sa nazýva difúzia. Difúziou preniká vodná para do obvodových stien a je nutné ju z konštrukcie steny bezpečne odvieť do vonkajšieho prostredia, inak v závislosti na tepelno-vlhkostných pomeroch vnútri steny hrozí tvorba vodného kondenzátu vnútri a hromadeniu vlhkosti. Vysoká vlhkosť vnútri obvodových stien môže mať vážne následky - degradácie materiálov steny, tvorba plesní a ďalších defektov. Obzvlášť nebezpečný je tento jav u drevostavieb, u ktorých vlhkosť spôsobuje objemové zmeny a hnilobu dreva.

Bohužiaľ práve montované stavby s dreveným nosným rámom sú obzvlášť náchylné ku kondenzácii vlhkosti vo vnútri obvodových stien z dôvodu nesúrodosti používaných materiálov a netesným konštrukčným škáram, kedy jednotlivé materiály k sebe nie vždy priliehajú úplne tesne. Riziku hromadenia vlhkosti vo vnútri vonkajšej obvodovej steny je možné sa u týchto konštrukcií vyhnúť vhodnou voľbou skladby konštrukcie. Principiálne je nevyhnutné na vnútornej strane steny vždy použiť materiály málo priepustné pre vodnú paru a vytvoriť z nich ucelenú vrstvu bez škár (alebo s dobre utesnenými škárami a prechodmi). Táto vrstva zabráni alebo dostatočne zníži vnikaniu vzdušnej vodnej pary do steny. Ďalej je tiež dôležité v konštrukcii steny minimalizovať voľné škáry, ktorými by mohol prúdiť vzduch.

Klasickým riešením stavieb s dreveným nosným rámom je použitie úplne parotesnej fólie (tzv. Parozábrany) umiestnenej blízko vnútorného povrchu steny (pod vnútornými krycími doskami). Parotesná fólia zaisťuje, že vzdušná vlhkosť nebude prenikať z interiéru do konštrukcie steny. Aby bola fólia účinná, nesmie byť nikde prederavená a všetky jej spoje musia byť dôkladne prelepené. Vzhľadom k charakteru prác však nie je jednoduché zabezpečiť precízne prevedenie všetkých spojov, napojenie a zabrániť porušeniu fólie počas vykonávaných stavebných prác. V prípade správneho prevedenia zaisťuje táto konštrukcia stien, že stena a drevo zostane v suchu. Do konštrukcie sa však v žiadnom prípade nesmie dostať voda, pretože skladba steny znemožňuje jej vysychaniu. Dlhodobá funkčnosť takéhoto systému je teda nutne závislá na kvalite a precíznosti prevedenia nielen parozábrany, ale celej stavby.

Modernejším a v praxi sa dobre potvrdzujúcim riešením sú tzv. difúzne otvorené konštrukcie drevostavieb. Toto riešenie stien je menej náročné na prevedenie a v prípade, že sa v konštrukcii predsa len z nejakého dôvodu objaví menšie množstvo vlhkosti, umožňuje jej pozvoľné vyschnutie. V tomto konštrukčnom riešení sa na vnútornej strane steny inštalujú spravidla dve vrstvy OSB dosiek. OSB dosky vytvárajú tzv. parobrzdú - vrstvu umožňujúcu iba obmedzenú difúziu pary do steny. Na vonkajšej strane steny sa používa zateplenie z dosiek z drevitej vlny zvonku chránené špeciálnym omietkovým súvrstvom dobre priepustným pre vodnú paru, ktoré umožňuje ľahký odchod vodných pár zo steny a tým udržiavanie steny v suchu. Spoľahlivosť riešenie je tým vyššia, čím je vonkajšie omietkové súvrstvie priepustnejšie pre vodnú paru. Povrchová úprava však musí byť zároveň tiež spoľahlivo odolná voči priesaku zrážkovej vody.

Poznámka:

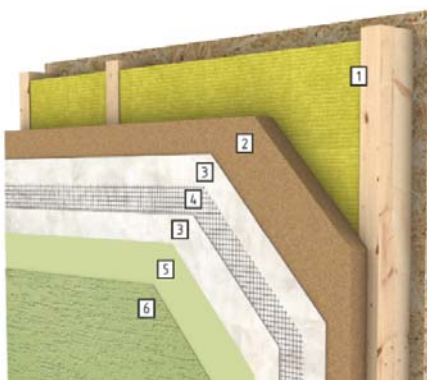
Vlastnosť materiálu prepúšťať vodnú paru difúziou vyjadruje hodnota faktoru difúzneho odporu μ (mí). Je pomerom difúzneho odporu konkrétneho materiálu a difúzneho odporu vrstvy vzduchu o rovnakej hrúbke. Samotný vzduch má hodnotu $\mu=1$. Čím viacej sa hodnota μ blíži k číslu 1, tým lepšie materiál prepúšťa vodnú paru.

2 Použitie

Spoločnosť LB Cemix vyvinula vonkajší omietkový systém pre dokonale funkčné a spoľahlivé riešenie difúzne otvorených stien drevostavieb. Systém je určený hlavne pre omietanie a prevádzanie vonkajších povrchových vrstiev difúzne otvorených konštrukcií drevostavieb a všade tam, kde je nutné umožniť účinný prechod vodných pár cez omietkové súvrstvie do vonkajšieho prostredia. Základ omietkového systému tvorí **Cemix 185 Lepiacia a stierková hmota DIFÚZNA**, vytvorená zvlášť pre tieto konštrukcie a jej vlastnosti sú zladené so špecifickými vlastnosťami drevovláknitých izolácií. Hmota disponuje výbornou hodnotou faktoru difúzneho odporu $\mu \leq 8$.

Pri návrhu, tepelnotechnického posúdenia a riešenia difúzie vodnej pary musí byť konštrukcia steny vždy posudzovaná ako celok. Dlhodobá funkčnosť a spoľahlivosť konštrukcie steny je závislá na jej správnom návrhu a skutočnom prevedení. Omietkové súvrstvie neslúži k zaisteniu vzduchotesnosti konštrukcie.

3 Skladba omietkového systému

Obr. 1: Schéma skladby omietkového systému a podkladu

Vrstva	Popis
1 Nosné jadro steny	Drevený nosný rám dobre vyplnený tepelnou izoláciou, na vnútornej strane zaklopený parobrzdou (napr. OSB doska)
2 Opláštenie steny	Drevovláknité dosky (WW) mechanicky kotvené k nosnej konštrukcii
Základná vrstva omietkového systému	3 Stierková hmota Cemix 185 Lepiaca a stierková hmota DIFÚZNA
	4 Výstužná sieťovina VS 160 A alebo VS 145 B Alkalivzdorná výstužná sieťovina zo sklených vlákien
5 Základný náter pod omietku	Cemix Penetrácia ST (lepšie priepustná pre vodnú paru) alebo Cemix Penetrácie ASN
6 Fasádna omietka Cemix	Cemix TetraCem alebo Cemix DuoCem alebo Cemix Silikátová omietka alebo Cemix 438 Minerálna omietka* alebo Cemix 043 b Flexi štuk* <i>*Minerálnu omietku a Flexi štuk je treba opatriť Cemix Silikónovým fasádnym náterom, alebo náterom Cemix CEMPAINTEXTRA</i>

4 Postup vykonávania

4.1 Príprava hmôt

Pri miešaní všetkých hmôt (lepidiel, stierok, omietok, náterov) pred ich použitím na stavbe je treba postupovať podľa údajov uvedených na obaloch, v technických listoch a bezpečnostnom liste.

4.1.1 Suché maltové zmesi

Je nutné ich pred aplikáciou zmiešať so stanoveným množstvom vody podľa pokynov na obale výrobku alebo v technickom liste.

Ručná príprava malty zo suchej zmesi pri ručnom spracovaní:

- najskôr do čistej miešacej nádoby nalejeme stanovené množstvo čistej vody, následne potom prisypeme suchú zmes,
- miešame vrtuľovým miešadlom, pokiaľ nedosiahneme hladkú malty bez hrudiek v celom objeme nádoby. Potom miešanie prerušíme,
- počkáme 5 minút na rozpustenie chemických prísad v malte a nakoniec znovu krátko premiešame, eventuálne môžeme ešte pridať malé množstvo vody pre drobnou úpravu konzistencie malty.

Strojné spracovanie: **Cemix 185 Lepiaca a stierková hmota DIFÚZNA** sa dodáva v 25 kg vreciach.

- pre spracovanie a nanášanie stierkovej hmoty je možné použiť bežných zariadení pre nanášanie jemných omietok.

4.1.2 Disperzné omietkoviny, nátery a penetrácie pod omietky

Sú dodávané v plastových vedrách. Pred aplikáciou je potreba ich premiešať, prípadne je možné mierne upraviť konzistenciu nariadením vodou podľa technického listu.

4.2 Podklad omietkového systému

Podklad omietkového systému tvoria tepelnoizolačné dosky z drevovláknitej vlny (WW) mechanicky upevnené na drevený nosný rám drevostavby. Podklad z drevovláknitých dosiek musí byť rovný, súvislý (bez medzier), dosky musia byť dostatočne upevnené k nosnej konštrukcii, škáry v stykoch dosiek musia byť tesné – vhodné je riešenie stykov na pero a drážku. Tepelnoizolačný materiál nesmie byť nasekli vodou alebo zvetraný.

Obr. 2: Príklad opláštenia drevostavby drevovláknitými diskami

Obr. 3 Vnútrotná konštrukcia drevostavby

4.3 Vytvorenie základnej vrstvy s výstužou

4.3.1 Vystuženie rohov, nadpražia, parapetov a spodnej hrany dosiek obvodového plášťa

Najskôr sa prevedie vystuženie rohou budovy a hrán ostenia rohovými lištami s výstužnou tkaninou. Pre vystuženie nadpražia a spodnej hrany obvodového plášťa sa použijú nadpražné lišty s okapničkou. Pre vystuženie hrany parapetu sa dá použiť parapetná lišta. Okolo okien sa môžu použiť napojovacie lišty okenné. Výstužné lišty sa vŕtajú do nanesej stierkovej hmoty a prestierajú sa pred osadením celoplošnej výstužnej sieťoviny.

4.3.2 Celoplošné vytváranie základnej vrstvy

Základná vrstva sa prevádza zo stierkovej hmoty a výstužnej sieťoviny. Najskôr sa na povrch izolačných dosiek naniesie rovnomerná vrstva stierkovej hmoty zubovou stranou hladítka. Do nej sa vŕtajú výstužná sieťovina. Pásky tkaniny sa vzájomne preložia o min. 100 mm cez sebe. Ihneď po vložení tkaniny sa rovnomerne naniesie ďalšia vrstva stierkovej hmoty a povrch sa zarovná do roviny. Usilujeme o rovnomernú hrúbku základnej vrstvy. Celková hrúbka základnej vrstvy musí byť v rozmedzí 3 až 5 mm (nie menej ako 2,5 mm). Sieťovina by mala byť uložená v hornej tretine výstužnej vrstvy. Výstužná sieťovina musí byť krytá aspoň 1 mm stierky.

Čerstvo nanesenú výstužnú vrstvu je treba dôkladne chrániť až do jej vytvrdnutia pred poveternostnými vplyvmi ako je priame slnečné oslnenie, vietor, dážď a mráz.

Pre dokonalé estetické vyznenie fasády sa doporučuje maximálna veľkosť odchýlky rovinnosti povrchu zatvrdnutej základnej vrstvy, meranej od dvojmetrovej late, rovná veľkosti maximálneho zrna použitej vrchnej omietky zvýšeného o 0,5 mm (napr.. zrno 2 mm odpovedá max. nerovnosti 2,5 mm/2m dĺžky).

Po vytvrdnutí základnej vrstvy (najskôr dva dni po prevedení) je možné drobné nerovnosti odstrániť prebrúsením; nesmie sa však narušiť minimálne krytie sklo vláknitej výstuže tmelom, či dokonca poškodiť výstuž.

4.4 Základný náter pod omietku

Základný náter (častejšie označovaný ako penetrácie) pod fasádne omietky sa prevádza po zatvrdnutí základnej vrstvy, najskôr však po 3 dňoch (závisí na teplote a vlhkosti, v podzemnom období sa táto doba zvýši dvojnásobne – 6 dní). Základná vrstva nesmie obsahovať nerovnosti a separačné látky, napr. vlhkosť od dažďa.

Pod ryhované pastovité omietky sa doporučuje používať prefarbené penetračné nátery v odtieňoch omietky (verzia COLOR). Pod zatierané štruktúry stačí vybrať podobný odtieň k omietke z farebnej škály penetrácií TOP (verzia TOP).

Cemix Penetrácia ST je difúzne prepustenejšia než **Cemix Penetrácie ASN**.

Penetrácie pod omietku sa nanášajú valčekom.

4.5 Fasádna omietka

Povrchovú úpravu je možné voliť z niekoľko zrnitostí a štruktúr Cemix fasádnych pastovitých alebo minerálnych omietok. Pre povrchovú úpravu je možné použiť tiež omietku Cemix 043 b Flexi štuk, ktorú ide upraviť filcovaním do vzhľadu klasickej štukovej omietky.

4.5.1 Príprava podkladu

Základná vrstva pred nanášaním omietky musí byť minimálne 24 hodín vopred napenetrovaná a musí byť suchá. Vrchné omietky sa nanášajú ručne. Pre zhotovenie omietky je treba zaistiť dostatok pracovníkov, omietka sa napojuje systémom mokrá do mokrej.

4.5.2 Nanášanie omietok

Cemix štruktúrálné pastovité alebo minerálne omietky sa nanášajú v hrúbke danej veľkosťou ich zrna. Omietky sa natáhajú na podklad nerezovým hladítkom a následne sa upravujú štrukturovacím plastovým hladítkom.

Omietka **Cemix 043 b Flexi štuk** sa nanáša v hrúbke 3 mm nerezovým alebo novodurovým hladítkom. Pre lepší výsledok doporučujeme nanášať omietku v dvoch vrstvách, najskôr natiahnuť súvislou vrstvu omietky hladítkom a po zavädnutí naniesť druhú vrstvu. Po ľahkom zavädnutí sa povrch omietky stočí filcovým alebo penovým hladítkom za súčasného skropenia vodou. Nanesené omietky v dvoch vrstvách zabezpečia, že nedôjde k prípadnému profilovaniu omietky až na výstužnú vrstvu.

4.5.3 Fasádne nátery a farebné riešenie

Cemix fasádne pastovité omietky sú dodávané a aplikovane ako prefarbené a fasádne nátery súložia iba pre ich údržbu. **Cemix 438 Minerálna omietka** a omietka **Cemix 043 b Flexi štuk** sa musí po vyzretí vždy opatriť fasádnym náterom.

Na fasády drevostavieb nesmú byť bez dodatočných úprav aplikovane povrchové materiály s odrazivosťou svetla menšou ako 25 %. Použitie omietok s odrazivosťou 25 – 30 % je nutné konzultovať s našimi odborníkmi. Povrchové úpravy s odrazivosťou nižšou ako 25 % nie je povolené používať (rovnako ako u ETICS hrozí nebezpečenstvo tvorby trhlin vplyvom teplotných objemových zmien materiálu).

Obr. 4: Objekt zaopatrený základní vrstvou

4.5.4 Prehľad štruktúr a zrnitostí fasádnych omietok Cemix

Druh omietky	Varianty veľkosti zrna			
pastovité omietky so zatieranou štruktúrou	1 mm*	1,5 mm	2 mm	3 mm
pastovité omietky s ryhovanou štruktúrou		1,5 mm	2 mm	3 mm
minerálne omietky so zatieranou štruktúrou	1,2 mm*		2 mm	
minerálna omietka s ryhovanou štruktúrou			2 mm	
Cemix 043 b Flexi štuk	0,7			

*) **Omietky so zrnom 1 mm a 1,2 mm sa neodporúča na fasádach používať** (obťažne dosiahnutie estetického vzhľadu, nízka odolnosť vonkajším vplyvom). Tieto verzie omietok sa používajú spravidla len pre menšie plochy (ostenia apod.).

Obr. 5: Prevádzanie penetračného náteru

Obr. 6: Naťahovanie štruktúrálnej omltky

Obr. 7: Hotová fasáda objektu

5 Upozornenie

Všetky spotreby vyššie uvedených výrobkov sa riadia hrúbkou nanesej vrstvy a povinnosťou podkladu vid' technické listy výrobkov na www.cemix.sk Primiešavanie akýchkoľvek prísad, spojív, kameniva apod. je neprípustné. Skladba systému je navrhnutá tak, aby bola zaistená vzájomná kompatibilita jednotlivých častí systému.